

SĒTAI

KONSULTĒ:
ALDIS KUNŠTEINS,
 zīmola *Amberlat* īpašnieks,
RAIVO MILBRETS,
 reklāmas kompānijas SIA *ABI2*
 valdes priekšsēdētājs

Ievēro!

Valsts likumdošanā noteiktajās sēru dienās karoga kātā iestiprināts karogs jānoformē ar melnu lenti, savukārt karogs, kurš plīvo mastā, jānolaiž vai jāuzvelk pusmastā.

Uzvelc KAROGRU MASTĀ!

Skaisti, ja jubilejas gadā
 sētā lepni plīvo valsts karogs

Kur novietot mastu?

Kur pagalmā novietot karoga mastu, ir katra saimnieka izvēle. Tomēr jāraugās, lai plīvojošais karogs neieķertos kokos vai ēkas fasādē. Karoga mastam ir arī dekoratīva loma, tāpēc, to novietojot par tuvu fasādei, karogs nebūs redzams visā krāšņumā. Karoga mastam var izvēlēties vietu, kur tas labi redzams no piebraucamā ceļa. Ieteicams mastu novietot vietā, kur ģimene to labi redzēs pa logu, ieturot svētku maltīti. Tas vairo svētku noskaņu. Karoga mastu var novietot arī tālāk no ēkas.

Stiklšķiedras vai metāla?

Iecienītākie ir stiklšķiedras karogu masti – vizuāli pievilcīgi, izturīgi un lētāki nekā metāla masti. Turklāt vēja tie ar laiku nesaliekas un nedeformējas, kā mēdz gadīties metāla mastiem. Saliekies metāla masts savu taisno stāju un formu visdrīzāk

vairs neatgūs. Stiklšķiedras karoga masts ar laiku var kļūt netīrs, taču to var mazgāt ar speciāliem līdzekļiem. Otrs populārākais karoga masta materiāls ir alumīnijs – anodēts jeb pret skrāpējumiem un vides ietekmi noturīgāks vai arī neanodēts. Atšķirībā no stiklšķiedras karoga masta, kurš ir viengabalains, metāla mastus parasti savieno pa posmiem, tāpēc tos ir vieglāk transportēt arī ar vieglajām automašīnām. Dārgākie un izturīgākie karoga masti ir gatavoti no nerūsējošā tērauda, kas var būt pulēts, cinkots vai krāsots. Likumdošanā teikts, ka karoga mastam ir jābūt taisnam un gludam, baltā vai alumīnija krāsā. Savukārt tā augšējā galā jeb masta spicē var būt dekoratīvs lodveida vai sīpolveida uzgalis alumīnija, bronzas vai baltā krāsā.

Cik augstam jābūt mastam?

Latvijas likumdošana nosaka, cik augstam jābūt karoga mastam. Ja karogu uzvelc mastā, tā augšējo malu nostiprina ne zemāk par 6 m no zemes tā, lai miera stāvoklī karoga apakšējais stūris atrastos ne zemāk kā 2,5 m no zemes. Pie pilsētu privātmājām parasti ir 6–9 m augsti karogu masti, pie lauku mājām 10–12 m augsti. Cik lielam jābūt karoga masta diametram, likums nenosaka, taču parasti iśāko mastu diametrs pie pamatnes ir

vidēji 120 mm, augšējā daļā – ap 65 mm. Garākajiem mastiem apakšdaļas diametrs ir 145 mm, augšdaļā – 65 mm. Galvenie kvalitātes kritēriji ir masta sienīgu biezums un masta pēdas eņģu izturība. Tomēr cilvēkam, kas karoga mastu iegādājas pirmoreiz, kvalitāti noteikt nebūs viegli. Tāpēc drošākais veids būtu karoga mastu iegādāties pie specializētiem ražotājiem vai tirgotājiem.

Uzstādīt vari pats

Kad karoga masts izvēlēts, to svarīgi stabili nostiprināt. Būtu jāsaprot, vai karoga masts būs jāpārvieto vai arī tas savu vietu nemainīs. Karoga mastu taisni var nostiprināt arī tad, ja vieta pie mājas ir slīpa vai nelīdzena. Alumīnija un stiklšķiedras karoga mastus var nostiprināt ar čaulas vai eņģu sistēmu, taču atšķirīgi ir veidi, kā tiks stiprināta masta pamatne. Ja karoga mastu stiprina ar čaulas sistēmu, čaulu iebetonē zemē, tajā ievieto karoga mastu un to nostiprina ar skrūvēm. Savukārt stiklšķiedras mastu nostiprina, zemē iebetonējot masta pēdu jeb metāla trīsstūri ar eņģi, ko nostiprina ar trim skrūvēm.

Pamatnes betonēšana.

Ja karoga mastu nav paredzēts pārvietot, lētākais un populārākais veids ir karoga masta pamatnes betonēšana. To var uzticēt profesionāļiem, taču šo

darbu var paveikt arī pašu spēkiem. (Kā to darīt soli pa solim skatīties nākamajā lappusē)

Pārvietojama betona bāze.

To var novietot zālē vai pagalmā vai arī ievietot izraktā bedrē. Tāpat kā betonētai masta pamatnei, arī pie pārvietojamās bāzes karogu piestiprina ar skrūvēm. Šādas bāzes svars ir 500–1000 kg atkarībā no masta izmēra, un tā pārvietošana mājas apstākļos bez speciālas tehnikas būs sarežģīta.

Skrūvpālis. Ātrs, bet diezgan dārgs veids, kā nostiprināt karoga mastu. To ierok zemē 2 m dziļumā un sagatavo virsmu, lai karoga masta pēdu varētu droši pieskrūvēt. Ja mastu nepieciešams pārvietot, skrūvpāli var izrakt no zemes un ierakt citā vietā. Viena skrūvpāļa cena ir ap 100 eiro.

Pirms vētras nolaid gulus

Karoga mastam piemēroti ir karogi, kuru

DR. MAURIŅA VĒNU UN
LĀZERMEDICĪNAS KLĪNIKA

**Vasarā
ar veselām un
skaistām kājām!**

Dr. med. **Arnolds Kadišs**
ķirurģs flebologs

Dr. **Juris Rīts**
ķirurģs flebologs

Jūlijā

-25%

vēnu lāzeroperācijām

vienai kājai 700,00 Eur,

ar atlaidi **525,00 Eur**

abām kājām 950,00 Eur,

ar atlaidi **712,50 Eur**

Rīga, Kokneses prospekts 18A
Kalnciema iela 33

tālr. 67 374747

www.venucentrs.lv

www.lazermedicinasklinika.lv

e-veikals ameda.lv

Pacelšanas sistēmas

STANDARTA – aukla, ar kuru karogs tiek pacelts un nolaists, atrodas masta ārpusē. Ar gadiem aukla var nodilt, un tā būs jāmaina, taču to vienkārši var izdarīt arī pats. Vējainā un lietainā laikā, īpaši, ja masts gatavots no metāla, auklai pastiepieties, tā radīs troksni, atsitoties pret karoga mastu. Ekonomiskākā un vienkāršākā.

SISTĒMA AR SLĒZENI – aukla atrodas masta iekšpusē, un tai var piekļūt, atslēdzot nelielu kastīti. Šādi aukla ir vairāk pasargāta no laikapstākļu ietekmes un vējainā laikā nerada troksni. Nedaudz dārgāka nekā standarta sistēma.

VINČAS SISTĒMA AR ROKTURI – aukla atrodas masta iekšpusē un, griežot rokturi, mehānisms karogu paceļ vai nolaiž. Kad karogs pacelts, rokturi noņem. Šī sistēma ir ērta un klusa, taču dārga.

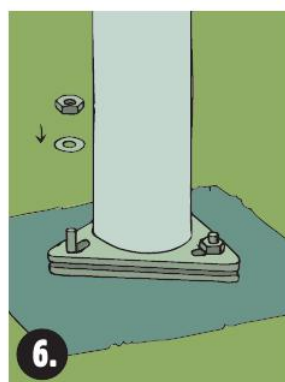
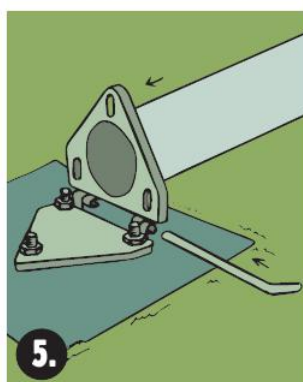
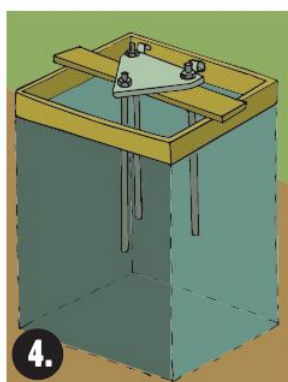
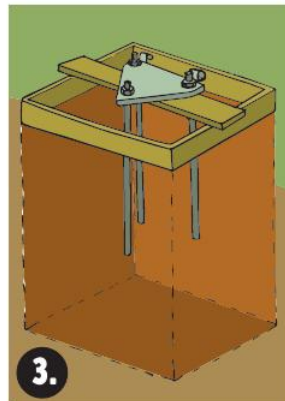
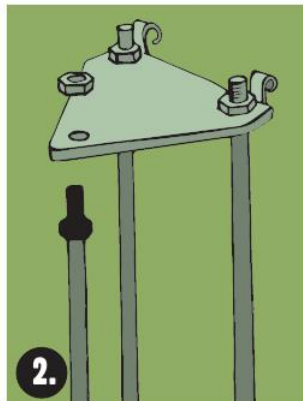
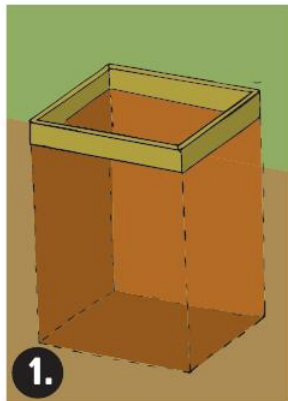
izmērs ir ne mazāks kā 1 x 2 m. Jo augstāks masts, jo lielāku karogu tajā var pacelt. Tomēr karoga izmēram vajadzētu būt samērīgam. Pārāk liels karogs, plīvojot stiprā vējā, var salauzt karoga mastu. Stiprs vējš var saplēst arī masta auklu, kurā iestiprināts karogs. Savukārt, tuvojoties spēcīgai vētrai, karoga

mastu būtu ieteicams nolaist guļus. Alumīnija un stiklšķiedras karoga masti nav ļoti smagi. 6 m augsts stiklšķiedras karoga masts sver tikai 20 kg, un, atskrūvējot masta eņģu skrūves, to var nolaist arī viens cilvēks. Tāpat karoga mastu var nolaist un pa ziemu noglabāt drošā vietā arī tad, ja lauku mājās dzīvo tikai

vasaras sezonā.

Karoga masts māju var pasargāt arī no zibens spērieniem. Tam paredzēti ar zibensuztvērējiem aprīkoti karoga masti. Ja izvēlas mastu ar zibensuztvērēju, tam jābūt 2–3 m augstākam par ēku. 5–6 m augstai vienkāršai ēkai piemērots būs 9 m augsts karoga masts, augstākām – augstāki.

Pamatnes betonēšana

1. Jāizrok bedre betonējamās pamatnes izveidošanai, aptuveni 40 cm diametrā un 1 m dziļumā. Gadījumos, ja bedres smilšu sienas nesaglabā vēlamo blīvumu un iebrūk, tās jānostiprina ar veidņiem. Bedres augšpusē jāizvieto veidnis pamatnes virszemes formas izveidei un precīzai izlīmeņošanai.

2. Jāsagatavo *Pēdas komplekts* ievietošanai bedrē: uz vītņu stieņiem (J) uzskrūvē uzgriežņus (H), nostiprinot masta pēdas apakšējo daļu. Uzgriežņiem ir jābūt uzskrūvētiem tā, lai virs tiem būtu redzama 40 mm brīva vītne.

3. Sagatavoto *Pēdas komplektu* ievieto bedrē tā, lai vītņu stieņu garākā daļa atrastos bedrē, bet masta pēdas apakšējā daļa ar brīvo vītņi uz augšu, atrastos virs bedres līmeņa. Masta pēdas apakšējo daļu virs bedres izlīmeņo.

4. Ar iepriekš sagatavoto betona javas maisījumu aizlej bedri un atkārtoti izlīmeņo masta pēdas apakšējo daļu.

5. Pēc betona sacietēšanas jānoņem augšējais veidnis un jāpasagatavo masts tā pacelšanai, piesot to pie iebetonētās masta pēdas apakšējās daļas eņģes mehānismu. Karoga mastam atrodies guļus stāvoklī, jāsavieno eņģes mehānismu, caur to izbāžot asi, nostiprinot to ar šplinti.

6. Pārlicinoties par betonētās pamatnes drošību un betona cietību, tiek pacelts karoga masts vertikālā stāvoklī, uz vītņiem uzliekot paplāksnes un uzskrūvējot uzgriežņus. Pārlicinoties, ka uzgriežņi ir pieskrūvēti rūpīgi.

Materiālu + un –

Stiklšķiedras

- + Izturīgs pret sauli, mitrumu, koroziju.
- + Nemaina krāsu, nekļūst tumšāks, krāsojums nesaplaisā.
- + Viegls.
- + Iztur spēcīgu vēju ir kluss, auklai sitoties pret korpusu.
- + Drošs – nevada elektrību un nepiesaista zibeni.
- + Pievilcīgs dizains, parasti baltā krāsā.
- Salīdzinot ar metāla mastiem, neizturīgāks pret spēcīgiem triecieniem.

Alumīnija

- + Saliekams, tāpēc ērti transportējams.
- + Augsta vēja izturība.
- + Spēj noturēt lielāku izmēra karogu.
- + Anodētie ir vizuāli pievilcīgi un nav pakļauti laika apstākļu un vides iedarbībai.
- + Viegli kopt.
- + Pacelšanas sistēmā izmantotā metāla trose nemēdz sapīties.
- Neanodēts apsūbēs.
- Samērā dārgs.

Nerūsējoša vai krāsota tērauda

- + Pievilcīgs izskats saglabājas daudzus gadus.
- + Visaugstākā vēja noturība.
- + Spēj noturēt vislielāko karogu.
- + Saliekams, tāpēc ērti transportējams.
- + Izturīgs pret ārējiem vides apstākļiem, tāpēc nepieciešama minimāla apkope ar speciāliem līdzekļiem, kas paredzēti nerūsējošam tēraudam.
- Dārgs.
- Smags.

Koka

- + Var izgatavot pats no egles vai priedes stumbra.
- Īsāks mūžs nekā stiklšķiedras vai metāla karoga mastiem.

Sogad karoga mastu pacēlās arī pie Vairas Vīķes-Freibergas lauku mājām. «Svētku dienās karogam pie mājām vajadzētu pļīvot obligāti. Taču arī ikdienā karogs mastā liecina, ka mājas iedzīvotāji ir Latvijas patrioti un ir lepni par savu piederību šai valstij,» uzsvēra prezidente.

Augusta vidū 15 entuziastu grupa no Latvijas ieplānoja sasniegt jaunu Ginesa pasaules rekordu – Eiropas Savienības augstākajā virsotnē Monblānā uznesot 10 m augstu Madliēnā ražotu karoga mastu un tajā uzvelkot Latvijas karogu. «Šādi mēs demonstrēsim lepnumu par savu valsti,» Latvijas simtgades priekšvakarā stāsta projekta idejas autors Aldis Kunšteins. Paredzams, ka mastu uzstādīšana un karoga uzvilšana nebūs vienkārša, jo 4808 m augstajā Monblāna virsotnē ir ļoti spēcīgs vējš.

Kur iegādāties karoga mastu?

- **Neomajas.lv** Rīgā. Slēdzenes sistēma, 7 m, stiklšķiedra. Cena: ar atlaidi 275 eiro. Betonēšanas un uzstādīšanas izmaksas 90 eiro + PVN. Transporta izmaksas nav iekļautas. Standarta betonējamās bedres izmērs 45 x 45 cm, dziļums ne mazāks par 70 cm. Pasūtījumu izpildīs 1–2 nedēļās.
- **Flag.lv**. Standart, 9 m, stiklšķiedra. Iztur vēja slodzi līdz 25 m/sec. Cena – 274,99 eiro. Piegāde, sākot no 35 eiro. Uzstādīs nedēļas laikā, Cena: 160 eiro + PVN + transporta izmaksas.
- **SIA Haski Elektro** Ķekavā. 12 m augsts anodēta alumīnija mast ar zibensuztvērēju. Cena: ap 2000 eiro. Piegādās 2–3 nedēļās. Balsta stikla šķiedras mast ar zibensuztvērēju. Cena: ap 1500 eiro. Piegādās nedēļas laikā. Cenā iekļauta arī dokumentācija, atvešana un uzstādīšana.
- **Alitana.lv** Alumīnija karoga masts LOCK, 8 m, slēdzenes sistēma. Cena: 445 eiro. Piegāde – sākot no 10 eiro. Mastu var sadalīt vairākās daļās, un to viegli transportēt arī pašam – iepakojuma garums būs aptuveni 4,4 m. Uzstādīšanu veiks aptuveni 2 nedēļās. Cena: 110–130 eiro. 🏠

BROS

PRET MUŠĀM

PRET LAPSENĒM

BROS palīdz likvidēt mušas, lapsenes un citus lidojošus kukaiņus. Satur mūsdienīgus komponentus, kas garantē tūlītēju efektu un 100% efektivitāti. Produktu klāsts ietver gan dabiskus produktus, gan specializētas ķimikālijas. Paredzēti efektīvai mušu iznīcināšanai mājāsaimniecībā, komerciālās un lauku teritorijās.

www.bros.eu

Produkti ir pieejami veikalos visā Latvijā

Lietojiet biocidus uzmanīgi. Pirms lietošanas vienmēr izlasiet etiķeti un informāciju par biocidu.